

Uvod

Dolazak Hrvata u Argentinu može se podijeliti na tri povijesna razdoblja. Prvo razdoblje traje od sredine 18. stoljeća, kada su Hrvati počeli pojedinačno dolaziti na ovo područje još prije proglašenja argentinske nezavisnosti (1810. godine) do Prvog svjetskog rata. Drugo razdoblje traje od Prvog do Drugog svjetskog rata, a treće od završetka Drugog svjetskog rata do danas. Prvo i drugo razdoblje sastoji se od ekonomске emigracije, a treće od političke državotvorne emigracije.

Između Prvog i Drugog svjetskog rata Hrvati su u Argentinu dolazili trbuhom za kruhom. Radili su najteže poslove na gradnjama kuća, cesta, mostova, podzemnih željeznica, u rudnicima, na petrolejskim izvorima, na pamučnim plan-tažama, u polju. Najbolje su prošli poljski radnici (tzv. »characeri«). Mnogi su od njih postali vlasnici zemlje kada je ostvarena agrarna reforma.

Za useljavanje Hrvata poslije Drugog svjetskog rata u Argentinu najzaslužniji je fra Blaž Štefanić, koji je došao u Argentinu 1939. godine kao misionar za Hrvate. Na poticaj iz Rima počeo je raditi na spašavanju hrvatskih izbjeglica iz Austrije, Njemačke i Italije početkom 1946. godine. Uputio je predsjedniku Argentine generalu Juan Domingu Peronu četiri memoranduma da dopusti masovno useljavanje Hrvata u Argentinu. General Peron je u dogovoru s direktorom emigracije odobrio ulazak 35.000 Hrvata.

Istaknuti Hrvati u Argentini

Prvi sigurni povijesni podaci postoje za hrvatskog isusovca Nikolu Plantića, rođenoga u Zagrebu godine 1720. koji je na područje današnje Argentine došao godine 1748. Uz druge službe, koje je ovđe obavljao, bio je profesor logike na *Isusovačkom sveučilištu* u Cordobi, gradu 700 km udaljenom od Buenos Airesa, a prije izgona isusovaca iz Južne Amerike g. 1768. bio je neko vrijeme i rektor u *Colegio Nacional* u Buenos Airesu.

Nakon proglašenja argentinske nezavisnosti, od Hrvata u Argentini posebno su se istakli Jakov Buratović, braća Nikola i Miho Mihanović, Ivan Vučetić, Ivan Benigar i Ivan Jagašić. O njima par riječi u najkraćim crtama:

Jakov (Santiago) Buratović rodio se 1846. u Vrbanju na otoku Hvaru. Vrlo mlad otišao je u Egipat na gradnju Sueskog kanala. Nakon toga odlazi u Argentinu i ulazi u inženjersku kompaniju argentinske vojske, koja je postavljala telegrafske linije. Godine 1876. imenovan je glavnim šefom za izgradnju argentinskog telegraфа. Radio je na izgradnji željeznica i luka, a tijekom službe sudjelovao je i u borbama oko osvajanja argentinskog juga, čime je ušao u argentinsku povijest. Umro je i pokopan 1909. godine u Buenos Airesu. Jedno mjesto nedaleko grada Bahia Blanca nosi njegovo ime: Mayor Buratovich.

Nikola Mihanović rođen je u mjestu Doli kod Dubrovnika g. 1848. U Argentini je počeo raditi prevozeći barkom putnike od prekoceanskih brodova do obale. Vremenom počinje kupovati manje i veće brodove i osniva parobrodarsko društvo pod svojim imenom *Nicolas Mihanovich* i godine 1909. postaje vlasnik 350 manjih i većih brodova. Godine 1918. njegova flota zapošljava 5000 osoba, od kojih su velika većina Hrvati. Nikola Mihanović ušao je u argentinsku povijest kao osnivač argentinske trgovačke flote. Umro je godine 1929. u 81. godini života.

Nikolin brat Miho rođen 1862. g. došao je u Argentinu 1874. g. na bratov poziv. Godine 1889. osniva svoje parobrodarsko društvo pod nazivom *La Sud Atlantica* i svojim brodovima povezuje Buenos Aires s lukama Bahia Blanca i Patagones. Njegova tvrtka je g. 1907. sagradila luku u Carmen de Patagones i pospješuje razvitak argentinskog juga. Godine 1909. Miho Mihanović postaje vlasnik devet prekoceanskih brodova i dvadesetak manjih brodova. Kao hrvatski rodoljub Miho je obilno pomagao razne radničke organizacije u Hrvatskoj i daje sagraditi Dom kulture u svom rodom mjestu Doli kod Dubrovnika. Umro je godine 1938.

Ivan Vučetić rođen je na otoku Hvaru godine 1858., a došao je u Argentinu g. 1884. Radio je u policiji u glavnom gradu provincije Buenos Aires, La Plata. Marljivim radom došao je do zaključka da svaka osoba ima drugačiji otisak prstiju i da se na taj način osobe mogu identificirati. On je, dakle osnivač daktiloskopije, čiji sistem danas upotrebljavaju policije u cijelome svijetu. Ivan Vučetić postao je član *Francuske akademije internacionalne povijesti* i *Antropološkog instituta* u Parizu. Napisao je dvije knjige o daktiloskopiji. Policijska škola u gradu La Plata danas nosi njegovo ime: *Juan Vucetich*. Ovaj hrvatski sin, dobrotvor čovječanstva, umro je u Argentini 1925. godine.

Ivan Benigar rođen je u Zagrebu 23. prosinca 1883. godine. Studirao je u Grazu i u Pragu je završio studij kao civilni inženjer. Godine 1908. dolazi u Buenos Aires i odlazi na jug u Patagoniju i do konca života živi među Indijancima Mapuches ili Araucanos.

Bio je izvanredni poznavatelj Indijanaca ovog dijela južnoameričkog kontinenta, njihove kulture, običaja i jezika. Godine 1910. oženio se unukom indijanskog poglavice Catriela, Eufemiom Scheypuquin, s kojom je imao jedanaestoro djece. Šest godina nakon smrti prve supruge ponovo se ženi Rosariom Pena, koja je također Indijanka Mapuche. S njom je imao četvero djece. Ivan Benigar umro je u mjestu Poi Pucon u općini Alumine u Provinciji Neuquen 14. siječnja 1950. godine. Benigar je bio čovjek znanosti, antropolog, filolog, povjesničar, filozof, istraživač i humanist. Govorio je 15 jezika. Napisao je rječnik jezika mapuche i nekoliko knjiga.

Svojim radovima i istraživanjima zadužio je znanost Latinske Amerike. Od godine 1924. bio je član Vijeća američke povijesti i numizmatike. Danas je to Nacionalna povjesna akademija u Buenos Airesu. Nije stoga čudo da je Ivan Benigar nazvan *Bijelim poglavicom Mapuche Indijanaca*.

Prof. ing. Ivan Jagić je gradišćanski Hrvat. Roden je 28. travnja 1886. g. u Uzlopu. U Zürichu (Švicarska) je studirao kartografiju, topografiju i geodeziju. Dolazi u Argentinu i u gradu Cordobi postaje sveučilišni profesor za geodeziju, kartografiju, topografiju, meteorologiju i astronomiju. Ivan Jagić je u Cordobi osnovao zrakoplovnu avijatičku školu, čiji je bio direktor i profesor do svoje smrti.

Pisac je brojnih znanstvenih knjiga iz svoje struke. *Oceanografski institut* za Južnu Ameriku u Brazilu nosi njegovo ime. U drugoj polovici svoga života posvetio se proučavanju fizičke meteorologije, zbog čega su ga nazivali *znanstvenim obnoviteljem i preporoditeljem meteoroloških znanosti*.

Bio je član mnogih znanstvenih ustanova Argentine, Urugvaja i SAD. Umro je u gradu Gualeguayu u argentinskoj provinciji Entre Ríos 2. travnja 1956. godine, a pokapan je u Buenos Airesu na obiteljskom groblju La Recoleta.

Od starijih hrvatskih doseljenika u Argentinu i njihovih potomaka potrebno je spomenuti još nekoliko istaknutih u životu Argentine. Ivanišević je bio ministar prosvjete u vladu generala Perona, istakli su se povjesničari Busaniche i Bučić, filozof Šepić, oceanograf Kraljević i admirал argentinske mornarice Supicich.

Od novijih doseljenika Hrvati su Argentini dali dva akademika inženjera agronomije: Josipa Crnka u gradu Mendozi i prof. dr. Zlatka Tanodija, povjesničara, paleografa, koji je osnovao prvu arhivističku školu u Argentini u gradu Cordobi u sklopu tamošnjeg Sveučilišta. Njegovom je zaslugom

Organizacija američkih država (O. E. A.) godine 1972. u gradu Cordobi otvorila *Medunarodni centar za razvoj arhivologije*.

Inženjer šumarstva dr. Josip Balen sa svojom ekipom, Hrvatima ing. Jurom Petrakom, Lukom Podujom i Kazimirom Uhrinom osnovao je prvi šumarski fakultet u Argentini u gradu Santiago del Estero na sjeveru Argentine. Istakli su se inženjeri šumarstva Ivica Frković, Ivan Asančaić, Maks Hranilović i Slavko Hranilović, i inženjeri agronomije Ante Stilinović i Marcel Bakarčić.

Potrebno je navesti zanimljivost da je ekipa na čelu sa šumarskim inženjerom i bivšim hrvatskim ministrom Ivicom Frkovićem vršila topografska istraživanja na jugu Argentine u pokrajini Neuquen uz argentinsko-čileansku granicu i otkrila nove rijeke, vodopade i jezera, koja do tada nisu bila otkrivena i dala im hrvatska imena, što je kasnije uneseno u službene zemljovide Ministarstva poljodjeljstva i stočarstva, šumarski odjel Republike Argentine.

Dakle i u Argentini teku rijeke Korana, Kupa, Cetina, Bosut, Una (pritoci tjeke Chany), zatim Bosna i Lika, Mura, Sava, Drava i Drina (pritoci rijeke Relem), te postoje vodo-padi Budak i Mime (Rosandić) i jezera Jasna i Mirna, što su imena dvije kćerke inž. Frkovića, koje su izgubile svoje živote, kada su se 1945. povlačile iz Hrvatske.

Istaknuli su se sveučilišni profesori: prof. ing. Ivan Jagić, ing. Slavko Hranilović, ing. Petar Marčelić, ing. Tomislav Kopsić, koji je za svoj rad dobio zlatnu medalju od talijanske države, prof. Mirko Eterović, prof. Nikola Matijević, prof. Zdravko Dučmelić i prof. Maja Lukač-Stier.

Ing. agronomije Ante Turica, koji se bavio proučavanjem mediteranske muhe, više puta je bio delegat iz Argentine na kongresima južnoameričkih država. Ing. Jure Devčić istakao se kao istraživač u *Centru agronomskih znanosti* u Castelaru. član je raznih argentinskih i južnoameričkih društava genetike.

Ing. Stjepan Horvat, bivši rektor Zagrebačkog sveučilišta istakao se u svom radu u *Vojničkom geografskom institutu* u Buenos Airesu, a pisac je više knjiga na španjolskom, njemačkom i hrvatskom jeziku i njegov rad je bio cijenjen i izvan granica Argentine u Sjedinjenim Američkim Državama i u Europi. Republika Hrvatska je postavljanjem slike rektora Horvata u Zagrebačkom sveučilištu rehabilitirala ovog vrijednog znanstvenog radnika i uzornog hrvatskog rodoljuba.

Od hrvatskih liječnika potrebno je spomenuti dr. Franju Puškovića u gradu Parana, Provincia Entre Ríos, koji se specijalizirao za bolest brucelozu. Kao predstavnik Republike Argentine sudjelovao je na međunarodnim liječničkim kongresima u Costa Rici, Meksiku, New Yorku, Los Angelesu i Beču.

Prof. Ante Vitaić-Jakaš više je puta zastupao Republiku Argentinu u *Internacionalnoj organizaciji rada* i svojom zaslugom postaje stalnim članom vodstva ove svjetske organizacije sa sjedištem u Ženevi i članom suda te organizacije. Za svoj zaslužni rad primio je više odlikovanja, kao i najveće španjolsko odlikovanje *Veliki križ Izabele Katoličke*, jer je uspio da i Španjolska uđe u tu organizaciju. Nažalost njegova tajnovita smrt, koja nije ni do danas razjašnjena, zavila je u tugu njegovu obitelj i hrvatsku zajednicu u Argentini.

Gospoda prof. Maja Lukač-Stier, rođena u Buenos Airesu od hrvatskih roditelja, profesorica je antropološke filozofije na katoličkom argentinskom *Sveučilištu Santa Maria de los Buenos Aires*. Godine 1995. postala je članom *Papinske akademije Sveti Toma Akvinski*. Ona je prva Hrvatica i treća žena, koja je postala članom ove svjetski poznate *Akademije*, koja je osnovana godine 1879.

Dolaskom hrvatske državotvorne emigracije nakon Drugog svjetskog rata u Argentinu, Buenos Aires postao je središtem čitavog kulturnog rada, ne samo argentinskih Hrvata, nego za duže vrijeme i cijele hrvatske emigracije. U Buenos Airesu je bilo okupljeno najviše hrvatskih intelektualaca i ljudi od pera.

U Buenos Airesu se tiskao najveći broj hrvatskih publikacija i knjiga. Već godine 1947. osnovan je *hrvatski pjevački zbor Jadran* koji ove godine slavi 50 godišnjicu rada. Hrvati su često uređivali i emisije na argentinskim radijskim postajama. Danas postoji *Hrvatska u mom srcu* koji vodi fra Josip Peranić i *Lijepa naša Domovina* koji vodi Petar Šarić. Tomislav Borić, rođen u Argentini ima svoju vlastitu radio postaju *LU 20 radio Chubut* u gradu Trelew, u Patagoniji, na jugu Argentine i svake nedjelje daje program za Hrvate.

U Argentini su djelovali i izlagali svoje radove slikari: Gustav Likan, Joza Kljaković, Žarko Šimat, Josip Crnobori, Zdravko Dučmelić, Zvonko Katalenić i Višnja Petrić.

U nekoliko argentinskih gradova postavljeni su spomenici, koje je izradio hrvatski književnik, slikar i kipar Ilija Jurić. Potrebno je spomenuti njegov spomenik posvećen radniku Patagonije u Comodoro Rivadaviji i njegovu bistu argentinskog pučkog pjesnika Jose Hernandeza.

Poznat je bio kemičar Šime Pelicarić, čiji su radovi bili nagrađeni prvim nagradama u Argentini, Čileu, Peruu, Francuskoj i SAD-u.

Koncerte na glasoviru izvodili su Anka Kokša, Vanda Mikac, Ivana Adžija, a na orguljama vlč. Mirko Kovačec.

Kao solo pjevači nastupali su: Tina Ivča Čubelić, Zoran Dončević, Jasna Muller-Terrazas, Franjo Dučmelić, fra Aleksandar Longin, Melita Stegnar i Nikola Kordić.

Kao kompozitori i dirigenti radili su Stjepan Horvat, Ante Kopitović, Ivo Degrel, vlč. Mirko Kovačec, Marijan Kindi, Ante Ramljak Nola, Josip Bujanović, Tomislav Bulat, Vinko Leskovar, Josip Puches, fra Marijan Zlovečera i Mario Majnarić.

U više argentinskih gradova postoje *Hrvatski domovi*: u Buenos Airesu, na Dock Sudu, San Justo, Cordobi i Rosariju. *Hrvatsko-argentinski kulturni klub* ima vlastitu zgradu, kao i *Hrvatsko vjersko središte Sv. Nikola Tavelić* u Buenos Airesu, te *Hrvatsko vjersko središte Sv. Leopold Mandić* u San Justu i *Hrvatska zadruga* u Villa Martelli. Ovdje nisu ubrojene redovničke kuće, samostani, crkve i škole, koje su podigli naši redovnici i redovnice, ne samo u Buenos Airesu i njihovim predgradima, nego i po drugim mjestima prostrane Argentine. U desetak argentinskih gradova postoje ulice *Croatia* (*Hrvatska*).

Prvi hrvatski svećenik o. Leonard Rusković stigao je u Argentinu tek 1929. godine. Nakon Drugog svjetskog rata stiglo je u Argentinu četrdesetak hrvatskih izbjeglih svećenika. Zaslugom fra Line Pedišića i njegovog pomoćnika fra Marijana Zlovečere podignuto je u Buenos Airesu *Hrvatsko vjersko središte Sv. Nikola Tavelić* mjesto vjerskog okupljanja i središte opće djelatnosti Hrvata u Argentini. Fra Lino Pedišić bio je delegat hrvatskih misionara i glavni tajnik Argentinske katoličke misije za izbjeglice, a osnovao je i *Hrvatski Caritas Kardinal Stepinac*. Danas u Buenos Airesu hrvatsku župu vodi fra Ilija Kozina i njegov pomoćnik fra Ivan Gavran. U gradu San Justo, nedaleko Buenos Airesa hrvatsku župu vodi fra Josip Peranić.

U Argentini djeluju i hrvatske časne sestre, od 1934. godine zagrebačke sestre *Milosrdnice*, a od 1936. Kćeri *Milosrda* s Blata na Korčuli. Rad i jednih i drugih odvija se u okviru školstva i bolničke njege. Sestre *Milosrdnice* na Dock Sudu u predgradu Buenos Airesa vode *Zavod Krista Kralja*. Sestre *Kćeri milosrda* vode brigu o hrvatskom staračkom domu u mjestu Cortines, sedamdeset kilometara od Buenos Airesa.

Hrvatski franjevci vode školu *Kardinal Stepinac* u gradu Hurlinghamu.

Mons. Milan Ognjenović, sin majke Hrvatice i oca Crnogorca živi u gradu Mercedes. U njegovoj se biskupiji nalazi Zavjetno argentinsko svetište *Majke Božje Lujanske*.

U gradu Parana, provincija Entre Ríos, nalazi se nadbiskup mons. Stanislav Karlić, sin hrvatskih roditelja. Koncem prošle godine izabran je za predsjednika argentinske biskupske konferencije. U Argentini ima oko 60 katoličkih biskupa, a Hrvat mons. Karlić je Predsjednik argentinske biskupske konferencije.

Računa se da je godine 1939. u Argentini živjelo 150.000 Hrvata i njihovih potomaka. Najveći broj ih je obradivao zemlju i uzgajao krave u provincijama Buenos Aires i Santa Fe u mjestima Boca, Dock Sud, La Plata, Beriso, General Madariaga, Mar del Plata, Baradero, Ramallo, Villa Constitucion, Miramar, Tandil, Pilar, San Nicolas, Pergamino, Areces, Solis, Salto Argentino, Arroyo Dulce, Rojas, Chabas, Los Molinos, Rancagua, Alcorta, Rosario, Peyrano, Santa Teresa, Coronel Bogado, Migueta, La Vanguardia, Godoy, Acebal, Campo La Maria, Capitan Sarmiento, Chovet itd. Drugi su bili pioniri na jugu, gdje su uzgajali voće i vino-grade u provinciji Rio Negro ili radili na petrolejskim izvorima u Comodoro Rivadaniji ili na kamenolomima Loma Negra i Olavarria. Jake hrvatske kolonije postojale su u Santa Cruzu, Puerto Deseado, San Julian, Lago Argentino, Rio Turbio, Ushuaia. Ushuaia je najjužniji grad na svijetu, koji su podizali hrvatski emigranti u Argentini od g. 1947. nadalje. Hrvati su u Ognjenoj zemlji bili među prvim stanovnicima, kao i u slabo napućenoj Patagoniji, gdje su Hrvati počeli uzgajati ovce. U Patagoniji ima Hrvata, koji su vlasnici i po 300.000 ovaca. Puno Hrvata ima i u provinciji Chaco u Roque Saenz Pena, Quittilipi, Machagai, Tres Isletas, Mentaza, Campo Largo, Carusela, Casteli, Las Irenas, San Bernardo itd. U provinciji Chaco Hrvati najviše uzgajaju pamuk, suncokret i kukuruz. U glavnom gradu Buenos Airesu i u okolini također živi veliki broj Hrvata, gdje su se naselili u godinama prije i poslije drugog svjetskog rata.

Društveni život Hrvata u Argentini

Među Hrvatima u Argentini bio je jako razvijen društveni, kulturni, gospodarski i športski život. Bilo je osnovano preko 50 društava i ustanova, od kojih su polovica tijekom vremena prestale djelovati. Navode se samo neka od tih društava i ustanova:

Hrvatski domobran osnovan je u Buenos Airesu 12. lipnja 1931. godine prilikom boravka Branka Jelića u Argentini. Glasilo tog društva, tjednik *Hrvatski domobran* pokrenuto je u lipnju iste godine, a izlazilo je 13 godina uz nakladu od 4.000 primjeraka. Godine 1932. *Hrvatski domobran* imao je 1984 člana. Pod vodstvom *Hrvatskog domobrana* organizirano je godine 1933. *Hrvatsko javno glasovanje u Južnoj Americi za slobodu i nezavisnost Hrvatske*. Tom je prigodom glasovalo oko 50.000 Hrvata.

Godine 1956. osnovan je u Buenos Airesu *Hrvatsko argentinski kulturni klub*. Klub su osnovali hrvatski politički emigranti u želji da se othrvaju assimilaciji, kako bi sačuvali jezik, kulturu, tradicije i sve ostalo što čini hrvatski nacio-

nalni identitet. U 40 godina djelovanja u *Klubu* je održano oko 250 priredaba, predavanja, glazbenih nastupa itd. Predsjednici Kluba bili su dr. Milan Prpić, dr. Ferdo Bošnjaković, prof. Tonko Gazzari (u dva navrata, ukupno je bio predsjednik 17 godina), dr. Radovan Latković, dr. Ivo Gaj, inž. Ante Turica, mg. Franjo Blažević (danas hrvatski veleposlanik u Čileu) i dr. Pavao Horvat. Počasni članovi *Kluba* su: Laura Zeballos de Diaz (unuka Jakoba Buratovića), ugledni argentinski liječnik dr. Alejandro Dussaut i dr. Arturo Frondizi, bivši predsjednik Republike Argentine.

Godine 1960. osnovan je u Buenos Airesu *Hrvatsko latinsko-američki kulturni institut*, koji je iste godine počeo izdavati reviju *Studia Croatica*, koja izlazi već 38 godina i na jednom velikom svjetskom jeziku, kao što je španjolski, širi istinu o Hrvatskoj i Hrvatima. Predsjednik *Instituta* bio je dr. Božidar Latković, a danas je dr. Ante Žuvela.

Posebno je potrebno istaknuti veliki rodoljubni rad *Hrvatske domobranske mladeži* i *Saveza hrvatske ujedinjene mladeži svijeta* (SHUMS-a) u Argentini. *Hrvatska domobraska mladež* sastajala se u *Hrvatskom domu* u ulici Salta u Buenos Airesu, gdje se je davao tečaj hrvatskog jezika, gdje su se pjevale hrvatske narodne pjesme i izradivale hrvatske narodne nošnje. Imali su i svoju plesnu skupinu.

Održavali su vezu s organizacijama mladeži drugih narodnosti, čije su zemlje bile pod komunizmom, kao i Hrvatska. Jugoslavenskom poslanstvu u Buenos Airesu smetao je njihov rad, pa su godine 1960. postavili bombu u *Hrvatskom domu*, koja je ubila trogodišnju djevojčicu Dinku Do mačinović i ranila 16 mladića i djevojaka. Članovi *Hrvatske domobranske mladeži* organizirali su 1961. *Savez hrvatske ujedinjene mladeži svijeta* i održali prvi kongres u glavnom gradu Urugvaja, Montevideu. Uspjeli su sakupiti hrvatsku mladež iz 17 država slobodnog svijeta, čiji su predstavnici bili prisutni na raznim kongresima. SHUMS-a je tada jedina mogla pred slobodnim svjetom izraziti osjećaje i želje hrvatske mladeži, jer se mladež u domovini, zajedno sa cijelim hrvatskim narodom nalazila u srjakomunističkom ropstvu.

Članovi SHUMS-a uspjeli su uspostaviti vezu s preko 70 stranih organizacija, ustanova, novina i krugovalnih postaja, koje su na taj način bile upoznate s hrvatskom problematikom. Jedan od najznačajnijih uspjeha SHUMS-a je potpisivanje *pakta Demokratske solidarnosti* u kojem su uspjeli okupiti veći broj stranih protukomunističkih organizacija iz Argentine, Urugvaja, Brazila, Honduras, SAD-a, Paname, Perua, Kolumbije, Ekvadora itd. koje su aktivno pomagale hrvatsku oslobodilačku borbu.

Vrlo važna je ustanova *Hrvatski iseljenički arhiv i knjižnica O. fra Lino Pedišić, OFM* koju je godine 1991. osnovao dr. Milan Blažeković, a koja se nalazi u *Sjedištu hrvatskog duhovnog ravnateljstva* u Buenos Airesu, a vodi ga društvo *Krug prijatelja hrvatskog iseljeničkog arhiva i knjižnice u Argentini*, kojemu je predsjednik fra Ivan Gavran OFM, a u skladu s pravilima prihvaćenim na osnivačkoj skupštini dana 20. travnja 1996.

Hrvatske male škole djeluju u vjerskim središtima *Sv. Nikola Tavelić* i *Sv. Leopold Mandić*.

Pri koncu je potrebno spomenuti još desetak hrvatskih društava i ustanova: *Društvo hrvatskih katoličkih sveučilištaraca i srednjoškolaca*, *Društvo hrvatski rodoljub*, *Društvo Kralj Tomislav* u gradu Parana, provincija Entre Ríos, *Hrvatsku republikansku stranku*, *Hrvatsku zadrugu*, *Villa Martelli*, *Hrvatski oslobodilački pokret* (HOP), *Hrvatske plesne skupine Kolo, Proljeće* i *Zrinski* u Buenos Airesu i *Zagreb* u Rosariu, *Hrvatsko kulturno i prosvjetno društvo Kaj*, *Hrvatsko kulturno središte Irena Javor*, *Rosario*, *Santa Fe*, *Prokuraturu Ivana Merza* za Latinsku Ameriku, koju vodi Marko Sinović, *Argentinsko-hrvatsku industrijsko trgovačku komoru* i *Hrvatski svjetski kongres* u Argentini.

Za vrijeme Domovinskog rata argentinski Hrvati su obilno slali pomoć u domovinu u novcu, robi i lijekovima, a ta pomoć u manjoj manjoj mjeri traje i do danas.

Svakako treba istaknuti činjenicu da je argentinska vlada priznala Republiku Hrvatsku već 16. siječnja 1992. godine, među prvim državama Južne Amerike – odmah nakon Europske zajednice naroda – što je bez sumnje dobar znak za buduću prijateljsku suradnju na svim poljima između Republike Hrvatske i Republike Argentine.

Hrvatska je zahvalna Republici Argentini što je u Hrvatsku poslala svoje vojnike *Plave kacige* u organizaciji UNPROFOR-a.

Argentinski predsjednik Dr. Carlos Saul Menem već je službeno posjetio Republiku Hrvatsku, a hrvatski predsjednik dr. Franjo Tuđman i ostali visoki hrvatski državni dužnosnici posjetili su Republiku Argentinu.

Veleposlanica Republike Hrvatske za Argentinu, Urugvaj i Paragvaj je gospoda Neda Rosandić-Šarić. Na žalost, Republika Argentina još nije otvorila svoj generalni konzulat u Zagrebu.

Pred nekoliko godina u Zagrebu je osnovano *Hrvatsko-Argentinsko društvo* čiji je predsjednik Vlado Zaninović.

Republika Argentina je već počela izlagati svoje proizvode na međunarodnim izložbama *Zagrebačkog velesajma*, a Republika Hrvatska sudjeluje na međunarodnoj izložbi knjiga, koja se održava svake godine u Buenos Airesu i koju posjećuje milijun osoba.

Hrvati u Argentini uvijek su bili lojalni građani svoje druge domovine. To su dokazali i za vrijeme rata protiv Engleske na Malvinskih otocima godine 1982. u kojem su sudjelovali i mnogi sinovi Hrvata, od kojih su neki dali i svoje živote, kao Jukić i Brašić i svojom krvlju zapečatili zauvijek zajedničku sudbinu iseljenih Hrvata i nove domovine Argentine.

Kao Hrvat, koji već pedeset godina živi u Argentini mogu s ponosom reći da je sav rad hrvatske državotvorne emigracije u Argentini bio usmjeren u pravcu oslobođenja Hrvatske i ponovne uspostave hrvatskog državnog suvereniteta i time smo izvršili svoje *deržanstvo* kako bi to rekao Otac Domovine dr. Ante Starčević.